

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนา
ชุมชนของครู ตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนา
หมู่บ้านในเขตชนบท สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้เขียน นางจรินทร์ แก้ววิจิตร

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษา
เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครศรีธรรมราช ประชากรที่ใช้ศึกษาได้จากการเลือกโดยไม่ใช้
ความน่าจะเป็นด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง เป็นครูทั้งหมดที่สอนอยู่
ในโรงเรียนที่เข้าโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท
ปีการศึกษา 2534 จำนวน 228 คน รวบรวมข้อมูลโดยให้ประชากร
ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบด้วยตนเอง แล้วทำการวิเคราะห์
ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ใช้สถิติเบื้องต้น วิเคราะห์
ปัจจัย และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลจากการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการการศึกษา
เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ในระดับปานกลาง
2. ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ในระดับ
ปานกลาง
3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตาม
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท อยู่ในระดับปานกลาง
4. การจัดกลุ่มใหม่ของปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของ
ปัจจัยประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท มี 5 กลุ่มปัจจัย คือ

(1) ปัจจัยด้านความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ความพึงพอใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ความพึงพอใจเกี่ยวกับลักษณะและสภาพการทำงาน ความพึงพอใจเกี่ยวกับการยอมรับนับถือ ความพึงพอใจเกี่ยวกับนโยบายและการบริหาร ความพึงพอใจเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเลื่อนตำแหน่ง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ

(2) ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ที่พักอาศัย จำนวนชั่วโมงที่สอน รายได้เสริม การฝึกอบรม และระดับการศึกษา

(3) ปัจจัยด้านสถานภาพและบุตร ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ประสบการณ์การทำงาน อายุ สถานภาพการสมรส และขนาดของครอบครัว

(4) ปัจจัยด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรย่อย สาขาวิชาที่จบ

(5) ปัจจัยด้านกายภาพ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย เพศ

5. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยที่เกิดจากการจัดกลุ่มใหม่ของปัจจัยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท คือ

(1) ตัวแปรย่อย ความพึงพอใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ความพึงพอใจเกี่ยวกับลักษณะและสภาพการทำงาน ความพึงพอใจเกี่ยวกับการยอมรับนับถือ ความพึงพอใจเกี่ยวกับนโยบายและการบริหาร ความพึงพอใจเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเลื่อนตำแหน่ง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ การฝึกอบรม ระดับการศึกษา ประสบการณ์

(2)

การทำงาน สถานภาพการสมรส ขนาดของครอบครัว สาขาวิชาที่จบ และเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

(2) ตัวแปรย่อย ที่พักอาศัย จำนวนชั่วโมงที่สอน และรายได้เสริม มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

6. ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท คือ

(1) ปัจจัยด้านความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจ

(2) ปัจจัยด้านการศึกษา

โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างสูงคือเท่ากับ .55 ($R = .55$) มีองศาแห่งการตัดสินใจร้อยละ 30 ($R^2 = .30$) และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 3.289 + .522 (XP) - .160 (XS)$$

โดยที่ Y คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท

3.289 คือ ค่าคงที่

XP คือ ปัจจัยด้านความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจ

XS คือ ปัจจัยด้านการศึกษา

Thesis Title Factors Affecting Teachers' Efficiency
in Community Working under the Educational
Project for Rural Development,
Office of Primary Education,
Changwat Nakhon Si Thammarat

Author Mrs. Jarin Kaewwijit

Major Program Community Development Education

Academic Year 1993

ABSTRACT

The research was intended to investigate the extents of factors affecting teachers' efficiency in community working as perceived by teachers under the Educational Project for Rural Development (EPRD) under the Office of Primary Education, Changwat Nakhon Si Thammarat. Through a purposive sampling method, a total population of 228 teachers worked in schools under the EPRD project in the academic year 1991 in Changwat Nakhon Si Thammarat. Data were collected from the population by means of the self-administering of questionnaire. Data obtained were, then, analyzed by the SPSS/PC computer programme using basic statistics, factor analysis and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. Teachers' knowledge of EPRD principles was at a moderate level.

2. Teachers' satisfaction in community work for rural development principles was at a moderate level.

3. Teachers' efficiency in community work for rural development was at a moderate level.

4. Following the re-grouping of all factors affecting teachers' efficiency in community work for rural development, five-factor groups were formed, thus:

(1) Factors related to satisfaction and knowledge of EPRD principles as subvariables included various aspects of satisfaction: satisfaction attributable to interpersonal relations to peers and supervisors, that attributable to characteristics and status of work, that attributable to social recognition, that attributable to policy and administration, that attributable to salary rising and job promotion; and knowledge of EPRD management by objectives (MBO), and that of EPRD principles.

(2) Factors related to socio-economic status as subvariables included residence, teaching load, extra income, training experience, and educational attainment.

(3) Factors related to personal status and number of offsprings as subvariables included work experience, age, marital status, and family size.

(4) Factors related to education included only the major specialized field of training.

(5) Factors related to physical status included only sex.

5. The relationships between subvariables resulting from the regrouping of factors affecting teachers' efficiency in rural community work were the following:

(1) Those subvariables that were positively related to teachers' efficiency in rural community development included various aspects of satisfaction: satisfaction attributable to interpersonal relations to peers and supervisors, that attributable to characteristics and status of work, that attributable to social recognition, that attributable to policy and administration, that attributable to salary rising and job promotion; and knowledge of EPRD management by objectives (MBO) and EPRD principles; job training, educational attainment, work experience, marital status, family size, major specialized field of training, and sex.

(2) Three subvariables that were negatively related to teachers' efficiency in rural community development were residence, teaching load, and extra income.

6. Good predictors in predicting of teachers' efficiency of rural community development under the EPRD program at .001 level were:

(1) those variables related to satisfaction and knowledge, and

(2) those variables related to education. Their correlation coefficient was as high as .55 ($R = .55$), with a 30 percent ($R^2 = .30$) of decision-making index. The equation of unstandardized scores may be depicted, thus:

$$Y = 3.289 + .522(XP) - .160(XS)$$

where Y stands for teachers' efficiency in rural community development under the EPRD program;
3.289 stands for a constant value;
XP stands for variables related to satisfaction and knowledge;
XS stands for variables related to education.